

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Comisiei protecție socială, sănătate și familie

AMENDAMENT la proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (nr. 27 din 05.02.2020)

În conformitate cu prevederile art. 59 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797-XIII din 02.04.1996, în urma examinării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative nr. 27 din 05.02.2020, propun următoarele amendamente la Art. I din acesta, care prevede operarea modificărilor în Codul familiei nr. 1316/2000:

1. Articolul 38 (reglementează soluționarea litigiilor de către instanța judecătorească în procesul desfacerii căsătoriei) se propune de completat cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

”(5) Dacă desfacerea căsătoriei a fost cauzată de violența în familie, instanța de judecată va lua în considerare aceste circumstanțe la determinarea domiciliului copiilor minori după divorț.”

Argumentare:

Completarea propusă are drept scop:

- asigurarea interesului superior și a drepturilor copilului care a fost martor/victimă a actelor de violență în familie;
- asigurarea drepturilor și intereselor legale ale părintelui-victimă a actelor de violență în familie.

Urmare a completării propuse, în cazul desfacerii căsătoriei din cauza violenței în familie, instanța de judecată va fi obligată să țină cont de aceste circumstanțe la determinarea domiciliului copiilor minori după divorț.

2. Se propune de completat Codul cu articolul 511 cu următorul cuprins:

”Articolul 511 Dreptul copilului la sănătate

(1) Fiecare copil are dreptul de a se bucura de cea mai bună stare de sănătate posibilă și de a beneficia de servicii medicale, de tratament și de recuperare.

(2) Realizarea integrală a acestui drept rezidă din acordarea priorității interesului superior al copilului și dreptului lui la sănătate, astfel încât nici un copil să nu fie lipsit de dreptul de a avea acces la aceste servicii de ocrotire a sănătății.

(3) În cazul când părinții locuiesc separat, dreptul copilului de a se bucura de cea mai bună stare de sănătate posibilă și de a beneficia de servicii medicale, de tratament și de recuperare va fi considerat cu prioritate.”

Argumentare:

Completarea propusă:

- are drept scop asigurarea interesului superior al copilului și a dreptului lui la cea mai bună stare de sănătate posibilă și la servicii medicale, de tratament și de recuperare;

- este în concordanță cu spiritul și prevederile Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului (Republica Moldova a aderat la Convenția respectivă prin Hotărârea Parlamentului nr. 408-XII din 12 decembrie 1990) – a se vedea art. 24 paragraful 1.

Urmare a acestei completări, dreptului copilului la cea mai bună stare de sănătate posibilă și la servicii medicale, de tratament și de recuperare i se va acorda prioritate față de drepturile părinților, inclusiv în cazul când părinții locuiesc separat.

3. La articolul 52 (reglementează dreptul copilului de a comunica cu părinții și alte rude), alineatul (1) se propune de completat în final cu cuvintele „cu excepția cazurilor când autoritatea tutelară teritorială sau instanța de judecată au limitat dreptul părintelui de comunicare cu copilul pe motivul violenței în familie și/sau a stării de sănătate a copilului”.

Argumentare:

Completarea propusă:

- are drept scop asigurarea interesului superior și a drepturilor copilului care a fost martor/victimă a actelor de violență în familie;

- are la bază art. 9 paragraful 3 din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului (Republica Moldova a aderat la Convenția respectivă prin Hotărârea Parlamentului nr. 408-XII din 12 decembrie 1990), potrivit căruia, statele părți vor respecta dreptul copilului, separat de cei doi părinți ai săi sau de unul din ei, de a întreține relații personale și contacte directe cu cei doi părinți ai săi, afară de cazul că acest lucru este contrar interesului superior al copilului.

Urmare a completării propuse, Codul familiei va prevedea că în cazul când părinții au domiciliul separat, copilul are dreptul să comunice cu fiecare

dintre ei, cu excepția cazurilor când autoritatea tutelară teritorială sau instanța de judecată au limitat dreptul părintelui de comunicare cu copilul pe motivul violenței în familie și/sau a stării de sănătate a copilului.

4. Articolul 54 (reglementează dreptul copilului la exprimarea opiniei) se propune de expus în următoarea redacție:

”Articolul 54. Dreptul copilului la exprimarea opiniei

(1) Copilul capabil de discernământ are dreptul să-și exprime liber opinia la soluționarea în familie a problemelor care îi ating interesele, opiniile lui fiind luate în considerare în mod obligatoriu, avându-se în vedere vârsta și gradul lui de maturitate.

(2) În acest scop, copilului i se va acorda, în special, posibilitatea de a fi audiat în orice procedură judiciară sau administrativă care-l privește, fie direct, fie printr-un reprezentant sau o instituție corespunzătoare.”

Argumentare:

Modificarea propusă are drept scop:

- asigurarea dreptului copilului la exprimarea opiniei la soluționarea în familie a problemelor care îi ating interesele;
- aducerea prevederilor Codului familiei în concordanță cu prevederile art. 12 din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului (Republica Moldova a aderat la Convenția respectivă prin Hotărârea Parlamentului nr. 408-XII din 12 decembrie 1990), potrivit căruia, statele părți vor garanta copilului capabil de discernământ dreptul de a exprima liber opinia sa asupra oricărei probleme care îl privește, opiniile copilului fiind luate în considerare avându-se în vedere vârsta sa și gradul său de maturitate.

Urmare a modificării propuse:

- legislația națională va fi armonizată cu prevederile Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului;
- opinia copilului va fi luată în considerare în mod obligatoriu la soluționarea în familie a problemelor care îi ating interesele, avându-se în vedere vârsta și gradul lui de maturitate, fiind exclus criteriul de vârstă (10 ani).

5. La articolul 56 (reglementează schimbarea numelui de familie și prenumelui copilului):

la alineatul (2), cuvintele „ținându-se cont în exclusivitate de interesele copilului” se propune de substituit cu cuvintele „ținându-se cont de opinia și interesul superior al copilului, precum și de opinia părintelui cu care domiciliază copilul”;

alineatul (4) se propune de expus în următoarea redacție: „(4) Schimbarea numelui de familie și/sau a prenumelui copilului se face, în toate cazurile, cu acordul acestuia, avându-se în vedere vârsta și gradul lui de maturitate”.

Argumentare:

Modificările propuse au drept scop:

- asigurarea respectării opiniei și a interesului superior al copilului, precum și a opiniei părintelui cu care domiciliază copilul în caz de litigiu între părinți referitor la schimbarea numelui de familie și/sau a prenumelui copilului;

- aducerea prevederilor Codului familiei în concordanță cu prevederile art. 12 din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului (Republica Moldova a aderat la Convenția respectivă prin Hotărârea Parlamentului nr. 408-XII din 12 decembrie 1990), potrivit căruia, statele părți vor garanta copilului capabil de discernământ dreptul de a exprima liber opinia sa asupra oricărei probleme care îl privește, opiniile copilului fiind luate în considerare avându-se în vedere vârsta sa și gradul său de maturitate.

Urmare a modificărilor propuse:

- în caz de litigiu între părinți referitor la schimbarea numelui de familie și/sau a prenumelui copilului, problema va fi soluționată de către organul de stare civilă, cu concursul autorității tutelare locale în a cărei rază teritorială își are domiciliul minorul, ținându-se cont de opinia și interesul superior al copilului, precum și de opinia părintelui cu care domiciliază copilul;

- legislația națională va fi armonizată cu prevederile Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului;

- schimbarea numelui de familie și/sau a prenumelui copilului se va face, în toate cazurile, cu acordul acestuia, avându-se în vedere vârsta și gradul lui de maturitate, fiind exclus criteriul de vârstă (10 ani).

6. La articolul 58 (reglementează drepturile și obligațiile părinților):

alineatul (1) se propune de completat în final cu cuvintele ”, cu excepția cazurilor când autoritatea tutelară teritorială sau instanța de judecată au limitat dreptul părintelui de comunicare cu copilul pe motivul violenței în familie și/sau a stării de sănătate a copilului”;

se propune de completat articolul cu alineatul (3) cu următorul cuprins: ”(3) Dreptului copilului de a se bucura de cea mai bună stare de sănătate posibilă și de a beneficia de servicii medicale, de tratament și de recuperare i se va acorda prioritate față de drepturile părinților.”

Argumentare:

Completarea propusă la alin. (1):

- are drept scop asigurarea interesului superior și a drepturilor copilului care a fost martor/victimă a actelor de violență în familie;

- are la bază art. 9 paragraful 3 din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului (Republica Moldova a aderat la Convenția respectivă

prin Hotărârea Parlamentului nr. 408-XII din 12 decembrie 1990), potrivit căruia, statele părți vor respecta dreptul copilului, separat de cei doi părinți ai săi sau de unul din ei, de a întreține relații personale și contacte directe cu cei doi părinți ai săi, afară de cazul că acest lucru este contrar interesului superior al copilului.

Urmare a completării propuse, Codul familiei va prevedea că părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat, cu excepția cazurilor când autoritatea tutelară teritorială sau instanța de judecată au limitat dreptul părintelui de comunicare cu copilul pe motivul violenței în familie și/sau a stării de sănătate a copilului.

Alineatul (3) cu care se propune de completat art. 58:

- are drept scop asigurarea interesului superior al copilului și a dreptului lui la cea mai bună stare de sănătate posibilă și la servicii medicale, de tratament și de recuperare;

- are la bază art. 24 din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului (Republica Moldova a aderat la Convenția respectivă prin Hotărârea Parlamentului nr. 408-XII din 12 decembrie 1990).

Urmare a acestei completări, dreptului copilului la cea mai bună stare de sănătate posibilă și la servicii medicale, de tratament și de recuperare i se va acorda prioritate față de drepturile părinților.

7. La articolul 60 (reglementează drepturile și obligațiile părinților privind educația și instruirea copiilor), alineatul (1) se propune de completat în final cu cuvintele ”, cu excepția cazurilor când autoritatea tutelară teritorială sau instanța de judecată au limitat dreptul părintelui de comunicare cu copilul pe motivul violenței în familie și/sau a stării de sănătate a copilului”.

Argumentare:

Completarea propusă:

- are drept scop asigurarea interesului superior și a drepturilor copilului care a fost martor/victimă a actelor de violență în familie;

- are la bază art. 9 paragraful 3 din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului (Republica Moldova a aderat la Convenția respectivă prin Hotărârea Parlamentului nr. 408-XII din 12 decembrie 1990), potrivit căruia, statele părți vor respecta dreptul copilului, separat de cei doi părinți ai săi sau de unul din ei, de a întreține relații personale și contacte directe cu cei doi părinți ai săi, afară de cazul că acest lucru este contrar interesului superior al copilului.

Urmare a completării propuse, Codul familiei va prevedea că părinții au dreptul și sânt obligați să-și educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat, cu excepția cazurilor când autoritatea tutelară teritorială sau instanța de judecată au

limitat dreptul părintelui de comunicare cu copilul pe motivul violenței în familie și/sau a stării de sănătate a copilului.

8. La articolul 63 (reglementează domiciliul copilului minor):

la alineatul (1), cuvintele „care nu a atins vârsta de 14 ani” se propune de exclus, iar în final alineatul se propune de completat cu cuvintele ”, opinia copilului fiind luată în considerare, în mod obligatoriu, avându-se în vedere vârsta și gradul lui de maturitate”;

alineatul (1¹) cu care autorul proiectului a propus de completat articolul 63, propunem de exclus din proiect;

la alineatul (2), sintagma „care a împlinit vârsta de 14 ani” se exclude;

alineatul (3) se propune de completat cu textul „Autoritatea tutelară teritorială va include în aviz, în mod obligatoriu, informația disponibilă privind actele de violență în această familie și persoana agresorului familial.”;

alineatul (5) cu care autorul proiectului a propus de completat articolul 63, propunem de modificată sintagma „să se afle jumătate de timp” cu sintagma „să se afle o perioadă de timp” și la final va avea următoarea redacție:

”(5) În cazul menționat la alineatul (4), părintele care locuiește separat are dreptul ca copilul să se afle o perioadă de timp la domiciliul părintelui care locuiește separat, perioada școlară, în baza unui grafic aprobat de autoritatea tutelară teritorială.”

Argumentare:

Modificările propuse la alin. (1) și (2) au drept scop:

- asigurarea respectării opiniei și a interesului superior al copilului la determinarea domiciliului acestuia în cazul când părinții locuiesc separat;
- aducerea prevederilor Codului familiei în concordanță cu prevederile art. 12 din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului (Republica Moldova a aderat la Convenția respectivă prin Hotărârea Parlamentului nr. 408-XII din 12 decembrie 1990), potrivit căruia, statele părți vor garanta copilului capabil de discernământ dreptul de a exprima liber opinia sa asupra oricărei probleme care îl privește, opiniile copilului fiind luate în considerare avându-se în vedere vârsta sa și gradul său de maturitate.

Urmare a modificărilor propuse:

- legislația națională va fi armonizată cu prevederile Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului;
- în cazul când părinții locuiesc separat, domiciliul copilului se va determina prin acordul părinților, opinia copilului fiind luată în considerare, în mod obligatoriu, avându-se în vedere vârsta și gradul lui de maturitate, fiind exclus criteriul de vârstă (14 ani);

- dacă părinții nu au ajuns la un acord, domiciliul minorului se va stabili de către instanța de judecată, ținându-se cont de interesele și părerea copilului, avându-se în vedere vârsta și gradul lui de maturitate.

Alineatul (1¹) cu care autorul proiectului a propus de completat articolul 63, se propune de exclus din proiect, întrucât acesta își pierde sensul luând în considerare propunerea înaintată la alineatul (1).

Completarea propusă la alin. (3) are drept scop asigurarea interesului superior și a drepturilor copilului care a fost martor/victimă a actelor de violență în familie la examinarea de către instanța de judecată a litigiilor privind determinarea domiciliului copilului minor.

Urmare a completării propuse, la examinarea de către instanța de judecată a litigiilor privind determinarea domiciliului copilului minor, autoritatea tutelară teritorială va prezenta instanței un aviz în care va include, în mod obligatoriu, informația disponibilă privind actele de violență în această familie și persoana agresorului familial.

Modificarea propusă la alin. (5) cu care autorul proiectului a propus de completat articolul 63, are drept scop concretizarea normei juridice vizate și asigurarea respectării interesului superior al copilului până la stabilirea domiciliului lui de către instanța de judecată.

Urmare a modificării propuse, până la stabilirea domiciliului copilului de către instanța de judecată, părintele care locuiește separat va avea dreptul ca copilul să se afle o perioadă de timp la domiciliul părintelui care locuiește separat, perioada școlară, în baza unui grafic aprobat de autoritatea tutelară teritorială, iar sintagma „jumătate de timp” ar limita decizia autorității tutelare teritoriale.

9. Articolul 64 (reglementează exercitarea drepturilor părintești în cazul când părinții locuiesc separat):

se propune de completat cu alineatele (2¹) – (2⁶) cu următorul cuprins:

”(2¹) La stabilirea graficului de întrevederi autoritatea tutelară teritorială va ține cont de interesul superior al copilului și opinia lui, de starea psihologică, vârsta și gradul de maturitate al copilului, de încadrarea copilului în sistemul educațional, de atașamentul copilului față de părintele care locuiește separat, de calitățile morale și comportamentul părintelui care locuiește separat, de opinia părintelui cu care locuiește copilul, de regimul de lucru și interesele părintelui cu care locuiește copilul, de proximitatea domiciliului părintelui care locuiește separat.

(2²) Graficul de întrevederi urmează a fi suspendat sau, după caz, anulat de către autoritatea tutelară teritorială la solicitarea părintelui-victimă a violenței în familie în următoarele cazuri:

- a) părintele-agresor nu a respectat interdicțiile și obligațiile stabilite în ordonanța de protecție;
- b) părintele-agresor nu a urmat un program special de consiliere ori de tratament în vederea reducerii și eliminării violenței;

c) comportamentul părintelui-agresor prezintă pericol pentru viața și sănătatea copilului și/sau a părintelui-victimă;
d) copilul se află în proces de rehabilitare psihologică ca rezultat al traumei cauzate de acte de violență în familie;
e) există un raport de evaluare/expertiză psihologică a copilului prin care la copil este diagnosticată existența unor probleme psihologice ca rezultat al traumei cauzate de acte de violență în familie și prin care se recomandă evitarea contactului cu părintele-agresor pentru a exclude impactul și consecințele negative asupra sănătății fizice și psihologice a copilului din partea acestuia și a nu admite dezvoltarea unor probleme de sănătate cronice.

(2³) Decizia autorității tutelare teritoriale privind stabilirea, suspendarea sau anularea graficului de întâlniri poate fi contestată în instanța de judecată.

(2⁴) Instanța de judecată va examina cererea de contestare a deciziei autorității tutelare teritoriale privind stabilirea, suspendarea sau anularea graficului de întâlniri în 24 de ore de la primirea acesteia.

(2⁵) La examinarea cererii de contestare a deciziei autorității tutelare teritoriale privind stabilirea, suspendarea sau anularea graficului de întâlniri instanța de judecată va solicita autorității tutelare teritoriale prezentarea argumentelor care au stat la baza respectivei decizii.

(2⁶) Hotărârea instanței de judecată se comunică imediat autorității tutelare teritoriale, părintelui cu care locuiește copilul, părintelui care locuiește separat și subdiviziunii teritoriale a poliției.”;

alineatele (2²) și (2³) propuse de autorul proiectului de lege vor deveni respectiv alineatele (2⁷) și (2⁸);

se propune de completat cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Pe perioada acțiunii ordonanței de protecție în privința victimei cu copii, indiferent dacă copiii sânt incluși sau nu în ordonanța de protecție, agresorului îi este interzis orice contact cu copiii.”

Argumentare:

Completările propuse au drept scop:

- reglementarea modului de stabilire, suspendare sau anulare a graficului de întâlniri și lichidarea golului existent actualmente în legislația națională (lipsesc reglementări clare referitoare la modul de stabilire, suspendare și anulare de către autoritatea tutelară teritorială a graficului de întâlniri);

- asigurarea drepturilor și intereselor legale atât ale copilului (inclusiv, ale copilului care a fost martor/victima a actelor de violență în familie), cât și a părinților (inclusiv, ale părintelui-victimă a actelor de violență în familie) în procesul de stabilire suspendare sau anulare a graficului de întâlniri;

- excluderea pe viitor a abuzurilor din partea autorităților tutelare teritoriale în procesul de stabilire suspendare sau anulare a graficului de întâlniri.

Acceptarea completărilor propuse va avea ca efect:

- perfecționarea și concretizarea legislației naționale;
- lichidarea golului existent actualmente în legislația națională și excluderea pe viitor a diferitor interpretări, neclarități și abuzuri din partea autorităților tutelare teritoriale în procesul de stabilire suspendare sau anulare a graficului de întrevederi;
- asigurarea interesului superior și a drepturilor copilului (inclusiv, ale copilului care a fost martor/victima a actelor de violență în familie) în procesul de stabilire, suspendare sau anulare a graficului de întrevederi;
- asigurarea drepturilor, intereselor legale și a vieții private ale părintelui-victimă a actelor de violență în familie în procesul de stabilire, suspendare sau anulare a graficului de întrevederi.

10. La articolul 65 (reglementează dreptul bunicilor, fraților și surorilor copilului de a comunica cu acesta), alineatul (1) se propune de completat în final cu cuvintele „cu excepția cazurilor când această comunicare contravine interesului superior al copilului”.

Argumentare:

Completarea propusă:

- are drept scop asigurarea interesului superior și a drepturilor copilului în procesul de comunicare cu bunicii, frații și surorile lui;
- este în concordanță cu spiritul și prevederile Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului (Republica Moldova a aderat la Convenția respectivă prin Hotărârea Parlamentului nr. 408-XII din 12 decembrie 1990), potrivit căreia, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sânt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate (a se vedea art. 3 paragraful 1).

Urmare a completării propuse, bunicii, frații și surorile copilului vor avea dreptul să comunice cu acesta. Dacă părinții copilului (unul dintre ei) le refuză acest drept, autoritatea tutelară teritorială îi va putea obliga să-l respecte, cu excepția cazurilor când această comunicare contravine interesului superior al copilului. Concluzia vizavi de faptul că comunicarea cu bunicii, frații și surorile într-o anumită perioadă de timp contravine interesului superior al copilului și că refuzul părinților copilului (a unuia dintre ei) este întemeiat, îi va aparține autorității tutelare teritoriale.

11. Articolul 67 (reglementează decăderea din drepturile părintești) se propune de completat cu literele (i), (j) și (k) cu următorul cuprins:

”i) există un raport de evaluare/expertiză psihologică a copilului prin care la copil este diagnosticată existența unor probleme psihologice ca rezultat al traumei cauzate de acte de violență în familie din partea unuia

din părinți și prin care se recomandă evitarea contactului cu acest părinte pentru a exclude impactul și consecințele negative asupra sănătății fizice și psihologice a copilului din partea acestuia și a nu admite dezvoltarea unor probleme de sănătate cronice;

j) nu acordă prioritate dreptului copilului la sănătate și periclitează cursul de tratament și reabilitare al copilului;

k) au fost recunoscuți culpabili prin hotărâri irevocabile de comiterea violenței în familie în baza art. 781 din Codul contravențional sau art. 201 din Codul penal.”

Argumentare:

Completarea propusă:

- are drept scop asigurarea interesului superior al copilului care a fost martor/victimă a actelor de violență în familie și a dreptului lui la cea mai bună stare de sănătate posibilă și la servicii medicale, de tratament și de recuperare;

- este în concordanță cu spiritul și prevederile Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului (Republica Moldova a aderat la Convenția respectivă prin Hotărârea Parlamentului nr. 408-XII din 12 decembrie 1990) – a se vedea art. 3 paragraful 1 și art. 24 paragraful 1.

Urmare a completărilor propuse, art. 67 din Codul familiei va fi completat cu 3 motive noi de decădere a părinților din drepturile părintești și anume:

- existența unui raport de evaluare/expertiză psihologică a copilului prin care la copil este diagnosticată existența unor probleme psihologice ca rezultat al traumei cauzate de acte de violență în familie din partea unuia din părinți și prin care se recomandă evitarea contactului cu acest părinte pentru a exclude impactul și consecințele negative asupra sănătății fizice și psihologice a copilului din partea acestuia și a nu admite dezvoltarea unor probleme de sănătate cronice;

- neacordarea priorității dreptului copilului la sănătate și periclitarea cursului de tratament și reabilitare al copilului;

- recunoașterea drept culpabili prin hotărâri irevocabile de comiterea violenței în familie în baza art. 781 din Codul contravențional sau art. 201 din Codul penal.

12. La articolul 69 (reglementează efectele decăderii din drepturile părintești):

la alineatul (3), prima propoziție se propune de completat în final cu cuvintele ”, fiind luată în considerare, în mod obligatoriu, opinia copilului, avându-se în vedere vârsta și gradul lui de maturitate”;

se propune de completat articolul cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

”(4) Întrevederile dintre copil și părintele decăzut din drepturile părintești nu constituie o obligație pentru copil și se pot realiza exclusiv ținându-se cont de interesul superior al copilului și opinia acestuia.”

Argumentare:

Completările propuse au drept scop:

- asigurarea respectării opiniei și a interesului superior al copilului la soluționarea de către autoritatea tutelară teritorială a chestiunii privind posibilitatea întrevederii copilului cu părinții decăzuți din drepturile părintești;
- aducerea prevederilor Codului familiei în concordanță cu prevederile art. 12 din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului (Republica Moldova a aderat la Convenția respectivă prin Hotărârea Parlamentului nr. 408-XII din 12 decembrie 1990), potrivit căruia, statele părți vor garanta copilului capabil de discernământ dreptul de a exprima liber opinia sa asupra oricărei probleme care îl privește, opiniile copilului fiind luate în considerare avându-se în vedere vârsta sa și gradul său de maturitate.

Urmare a completării propuse:

- legislația națională va fi armonizată cu prevederile Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului;
- părinții decăzuți din drepturile părintești vor putea avea întrevederi cu copilul lor numai cu permisiunea autorității tutelare teritoriale, fiind luată în considerare, în mod obligatoriu, opinia copilului, avându-se în vedere vârsta și gradul lui de maturitate;
- Codul familiei va prevedea expres că întrevederile dintre copil și părintele decăzut din drepturile părintești nu constituie o obligație pentru copil și se pot realiza exclusiv ținându-se cont de interesul superior al copilului și opinia acestuia.

13. La articolul 72 (reglementează efectele luării copilului fără decădere din drepturile părintești), alineatul (2) se propune de completat în final cu cuvintele ”, fiind luată în considerare, în mod obligatoriu, opinia copilului, avându-se în vedere vârsta și gradul lui de maturitate”.

Argumentare:

Completarea propusă:

- are drept scop asigurarea respectării opiniei și a interesului superior al copilului în caz de soluționare de către autoritatea tutelară în a cărei evidentă se află copilul și autoritatea tutelară locală în a cărei rază locuiesc părinții copilului a chestiunii privind posibilitatea întrevederii copilului cu părinții de la care a fost luat;
- aducerea prevederilor Codului familiei în concordanță cu prevederile art. 12 din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului (Republica

Moldova a aderat la Convenția respectivă prin Hotărârea Parlamentului nr. 408-XII din 12 decembrie 1990), potrivit căruia, statele părți vor garanta copilului capabil de discernământ dreptul de a exprima liber opinia sa asupra oricărei probleme care îl privește, opiniile copilului fiind luate în considerare avându-se în vedere vârsta sa și gradul său de maturitate.

Urmare a completării propuse:

- legislația națională va fi armonizată cu prevederile Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului;

- părinții de la care a fost luat copilul vor putea avea întrevederi cu acesta, în unele cazuri, doar cu permisiunea autorității tutelare în a cărei evidență se află copilul și în baza avizului pozitiv al autorității tutelare locale în a cărei rază locuiesc părinții copilului, fiind luată în considerare, în mod obligatoriu, opinia copilului, avându-se în vedere vârsta și gradul lui de maturitate.

14. Articolul 73 (reglementează participarea autorității tutelare la examinarea litigiilor privind educația copilului) se propune de completat cu alineatul (3) cu următorul cuprins: "(3) Autoritatea tutelară indică în aviz, în mod obligatoriu, despre toate cazurile de violență în familie, comise de către persoana care pretinde la educația copilului."

Argumentare:

Completarea propusă are drept scop asigurarea interesului superior și a drepturilor copilului care a fost martor/victimă a actelor de violență în familie la examinarea de către instanța de judecată a litigiilor privind educația copilului.

Urmare a completării propuse, la examinarea de către instanța judecătorească a litigiilor privind educația copilului, autoritatea tutelară teritorială va prezenta instanței un aviz în care va reflecta nu doar condițiile de trai ale copilului și ale persoanei care pretinde la educația copilului, dar și toate cazurile de violență în familie, comise de către persoana care pretinde la educația copilului.

Liviu VOVC,
deputat